

A tankönyv-monopolium

Minden utcában
más a tudomány

A főváros tanácsa tegnapi ülése újra elintézte a tankönyveket. Őt esztendőre megint a régi rend alapján fog történni, ha ugyan rendnek lehet nevezni a mai állapotot, mikor a könyvkiadócégek kénye-kedve intézi az iskolás könyvek dolgát, természetesen saját jól felfogott érdekeik figyelembe tartásával, mert elvégre ez igazán fontosabb, mint a községi elemi és polgári iskolák közel 100.000 tanulója szüleinek kímélése. Sehol a világon nincs annyiféle tankönyv, mint Budapesten és sehol sem olyan drága a tankönyv, mint nálunk.

A fővárosnak a Singer-Wolfner és Wodianer-cégekkel való szerződéses megállapodása értelmében, a könyvkiadók *öt esztendőn át nem javíthatnak* és nem bővíthetnek egy-egy könyvön, ami azt jelentené, hogy a szegény ember antikvár útján olcsón beszerezheti a gyermeke könyvszükségletét, mert a tartalom ugysem változik. Ezt a föltételt azonban egyáltalán nem tartják be a kiadócégek, hanem bőven változtatnak a könyveken az *öt esztendőn belül is*, mert egy-egy javított vagy bővített kiadás új tízezreket jelent számukra.

A tankönyv-kérdésnek azonban csak egyik fele ez a javítási és bővítési trükk. A komolyabb és súlyosabb része az, hogy nincs a fővárosban talán két olyan iskola, amelyben ugyanolyan tankönyveket használjanak. Ez az oka aztán, hogy ha valaki a Damjanich-utcából átköltözik a Rottenbiller-utcába, kénytelen a fiát továbbra is a Damjanich-utcai polgáriba küldeni, mert a Rottenbiller-utcai iskolában más könyvből szívják a tudományt és így új könyveket kellene vásárolnia amellet, hogy a fiának is új módszer szerint kellene folytatnia a számtant, mert a Rottenbiller-utcában kétszer kettő sokkal több, mint a Damjanich-utcában.

Hogy ilyen abszurd viszonyok vannak, ebben hibás a főváros, amely mindezt türi: hibásak a tankönyvkiadók, akiknek az az üzleti érdekük, hogy mennél többfajta

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

371.64

Hely

Idő

"1913"

Személy

Helyszám

Szerző

Cím

A tankönyv-monopolium.

Forrás:

Pesti tükör

Bp.

1913 11/8

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

könyv legyen forgalomban: de az iskola-igazgató urak se szerény ibolyácskák. Majdnem kivétel nélkül tankönyvírók is és természetesen a maguk iskoláiban első sorban saját eltermékeiknek csinálnak diacot. Szívesen elhisszük, hogy nem anyagi szempontok vezeték az igazgatókat, mikor a maguk könyveit is beviszik az iskolájuk könyvlistájába, föltételezzük, hogy tisztán tanügyi érdekből sorozzák be a használható könyvek közé a maguk munkáit is, de bizonyos, hogyha az iskola-igazgatók többet igazgatnának és kevesebb tankönyvet írnának, egészségesebb lenne az oktatás és kevesebb a visszaadás.

A tankönyvíró-igazgatók könyveinek eloszlásáról való ez a hiányos statisztika:

A Wesselényi-utcai polgári fiúiskolában Lád Károly az igazgató. Az idej tankönyv-jegyzékben saját iskolájánál 12 könyvvel szerepelt a hat osztályban.

A Nagymező-utcai polgári fiúiskolánál Zettner Ede az igazgató. Négy könyvét tanítják az iskolájában.

A Kertész-utcai polgárban Hittig Lajos igazgatónak öt könyvét használják.

A Damjanich-utcai polgárban Csomósi Sándor igazgat. Négy könyvét viszik a növendékei.

Amiket itt adatokkal illusztrálva a községi polgári fiúiskolákról elmondottunk, szóról-szóra így van a községi polgári leányiskoláknál, a községi reálskoláknál, a felső kereskedelmi iskoláknál is. A köz-

ségi leány-polgárik igazgatói közül: Agh Géza dr. igazgató öt könyvet szerepel a saját iskolájában, Lengyel Alajos dr. kettővel, Kerékgyártó Béla dr. szintén kettővel, Magyar László hattal, Sziklás Adolf öttel, könyvét veszik a növendékei.

Érzékeny lelkek számára újból hangsúlyozzuk, hogy nem látunk okvetlen összeférhetlenséget az iskolaigazgatás és a tankönyvírás között, de igenis inkompatibilis általános kulturérdekekkel az, hogy ahány iskola, annyifajta a forrásmunka. Gyarló észszel legalább bájnos megérteni azt, hogy ami a Német-utcában jó tankönyv, miért ne legyen jó a Práter-utcában? És ugyanigy érthetetlen az a másik iskolai abszurdum is, hogy egy-egy iskola tanulói kénytelenek a kijelölt papirkereskedőnél beszerezni irkákaf. Hát az irkákban is vannak rejtett bájok és különböző bölcseségek?!

Világos dolog, hogy élelmes kiadók üzleti érdekei okozzák ezeket az állapotokat. Az analfabéták városában élünk, ahol elsőrangú szükséglet lenne, hogy ingyen jusson könyvhöz mindenki, aki a tudást keresi és sehol a világon nem olyan súlyos a tankönyv-uzsora, mint nálunk, ahol ezerfajta tankönyv van forgalomban — súlyosbitva javított és bővített kiadásokkal. És a tanács bölcsesége mégis úgy döntött, hogy így legyen ez a további öt esztendőben is.